

HAN'IN ARKA KAPILARI

Sibel Oğuz

- Odama geçerek hemşireye beni iki saat rahatsız etmemelerini söyledim. Uzun bir aradan sonra kar yağışı durdu. Bu durum bu kent için nefes demekti. Uzak köylerden gelen hasta çocukların sayısı önceki günlere oranla fazla olacak, bundan eminim. İçimde o çocuklara tek başıma yetişemeyecek olmamın yükünü taşıyorum. Nöbette kaldığım her gece kendimi onlarca defa bölüyorum; bir hekimin giderek azalması hasta sayısının çoğalması demekti. Bu kent bu denkleme çok iyi kuruyordu.

Uyandığında kum saati benim gibi sızıp kalmıştı. Bu iki saat o çalışmış, ben dinlenmişim. Başımdaki hafif ama beni rahatsız eden ağrı dinmiş, kendimi çocukken ailecek gittiğimiz adalarda bisiklete binmiş gibi huzurlu hissettim. Lavaboya gittim, aynadan kendime bakıp gülümsedim. Öyle sanıyorum ki görüntüm beni mutlu etmişti. Önlüğümü elimle düzelttim, bunu kaş ve bıyıklarım takip etti. Aynaya yansıyan görüntüm bir kadının direnç gösteremeyeceğini fısıldıyordu kulağıma. İlkın “Hakkımda ne düşünmüştür?” diye geçirdim içimden.

Hemşireyle odaları dolaniyorum, bebekler ve çocuklar ateşten sayıklıyordu. Bazıları hastalığın etkisiyle derin bir uykunun içindeydi. Yetişkin bir hastamın ensesinde sert şişlikler beni tedirgin etti; bu görüntü, içi sıvı dolu katılaşımiş lezyonlar sonu olmayan bir yolun habercisiydi. Ağzımdaki çift maske dışarının havasıyla neredeyse teması kesiyordu. Nefesim o dar alana sıkışmış, kaçış yolu arıyordu. Hastanın yanına yaklaştım, soğuk ter boşaltıyordu. Bir yaşam kavgasının tam ortasındaıydı. Ona “Nasılsın?” diye seslendim, beni duymadı; bu şehirde sessizlik kaçınılmazdı. Hemşireye ateş düşürücü serum ve bazı takviye vitaminleri uygulamasını söyledim. En azından çektiği ıstırabın hafiflemiş olduğunu görmek hem hasta açısından hem de giderek bozulan ruh sağlığı için gerekiydi. Çocuk-

ların başında nöbet tutan anneler bana yaklaşarak büyük bir saygıyla eğiliyor, duymak isteyecekleri bir söz dileniyorlardı. Bense önlerine bozukluk atar gibi onları bir umudun ipine bağlamaktan son derece kaçınıyordum. Elimizdeki sınırlı malzemeyle her hastaya yetmeye çalışmak onları oyalamaktan başka bir şey değildi.

Gecenin ilerlemesine rağmen henüz hastaneye gelen bir hasta yoktu. Bu şehir beni şaşırtmaya devam ediyordu. Çevre köylerden aldığım haberlere bakılırsa hastalık hız kesmeden devam ediyordu oysa.

Hastaneden çıktığımda etraf aydınlanmıştı, insanlar aynı yöne doğru yürüyorlardı. Ortak bir amaca hizmet eder gibi telaşsız, her biri hastalığın onlara bulaşmayacağı olgunluğu içinde... Tren garı son zamanların en kalabalık gününü yaşıyordu. Yolcular ellerinde bavullarla gitmeye hazırlanırken içlerinden bir çocuk, annesi yanında bir kadının elini tutmuş “on, dokuz, sekiz...” diye sayıyordu. Kendi kendime mırıldandım: Sıfır bir başlangıç noktası değildir ve trenler daima gecikmeli gelir. Trenin raylara çarparken çıkardığı ses bende her şeyi bırakıp gitme isteği uyandırıyor.

Buraya geldiğim ilk günü hatırladım, bir çocuk kadar günahsız ve oyuna hevesliydim. İnsanın düşünecek birinin olmayışı ve o yokluğun içindeki huzuru anlatacak cümlelerin sınırları... Bir yazar olarak az sözcükle yetinemeyeceğimin farkındayım.

Koca yılın ağırlığı kar gibi çökmüş üzerime, üşüyorum ama bu üşüme giyinecek ısınacak gibi değil. Evli, üstelik anne olan bir kadına büyüttüğüm hislerin belirsizliği... Şayet yazmakta olduğum bu hikâyeyi en yakın arkadaşarımdan biri yaşasaydı kuşkusuz akılsızlıkla suçlardım lakin söz konusu kendim olunca kurduğum yüce mahkememde aklanmanın yollarını arıyordum. İnsan acizliğinden kendini doğuran tanımsız şeydi. Bu kentte kaç defa kendimi doğurdum, her doğduğumda o sıksa çocuğa neden babamın adını verdim bilmiyorum. İsmi anmaktan korktuğum şey bir matematik problemi olsaydı çözüme çıkarmayla başladım şüphesiz.

Giderek kendisine benzediğim bu kentte bir başımayım. Yüreğimde dinmeyen bir kar fırtınası var. İçimde dolaşan birinin ayak sesleri bana yaklaştıkça beni uçurumun kenarından itmekle tehdit ediyor. Bir hekimin korkacağı kişi kendisinden başkası değil oysa. Bu telaşım nedendir bilmiyorum.

Ayazın olmadığı bu sabah kızıl bulutlar dağılmış gökyüzüne. Buzlar belli aralıklarla büyük bir patırtı eşliğinde yere düşüyordu. Bir buz sarkıtına denk gelmemek için yolun ortasından yürüyordum. İlk geldiğim günkü acemi doktor olgunlaşmış, doğanın her hareketini nedenleri ve sonuçlarıyla ezberlemiştım.

Çakmağımı yaktım, mavimsi bir alev bir şeyleri kontrol altında tutmak ister gibi büyüdü. Sigara içimde buradan anlatamadığım istekleri bastırıyordu. Apartmanın giriş kapısını tuttuğumda bir elektrik akımı hissettim. Bu soğuk metalin teması enerjimin açığa çıkmasıydı. Parmaklarımı ağızıma yaklaştırıp

nefesimi üfledim. Karşı eve doğru baktım; perdelerden içeriyi görebileceğim en ufak bir açıklık yoktu. Bacadan ufak bir duman zikzak çiziyordu. Onun orada, içeride olma olasılığı bile rahatlamam için yeterliydi. “Uygar, bu kentin ihtimalleri sana güç veriyor, kabul et!” dedim içimden. Zihnimde çoklu sesler...

Eve girince Nigar’la karşılaşmamak için adımlarımı olabildiğince sessiz atıyordum. Onun dairesinde kapıya yaklaşan adımları hissederek bu karşılaşmayı ne kadar geciktirirsem o kadar iyi olacağımı düşünmüş, hızla yukarı çıkmıştım. Kibriti yakıp dolu sobayı tutuşturdum. Çıranın alevlenir alevlenmez büyük bir aşkla yanışını ve yanındaki odunlara sıçrarken nasıl bir haz duyduğunu izlerken zihnim yazmaya ve birtakım şeylere ihtiyaç duyuyordu. Yalnızlık büyüyerek beni içine çekiyor, ben kendi içimdeki Uygar’a karşı küçülüyordum. İnsanın kendi önünde eğilmesi kadar sarsıcı başka ne olabilir bilmiyorum. Kaç gündür uyumamıştım ve uyuma isteğim her şeyin önüne geçmişti. Yatağıma attım kendimi; uyku sessizce çöktü üzerime.

Gözlerimi açtığımda akşam olmuştu. Bu gece yapacaklarım arasında anneme mektup yazmak vardı. Yoğunluktan onu ihmal ediyordum, kendimi azarlar-casına başımı salladım. “Yarın sabah ilk işim postaneye uğrayıp mektubu vermek olacak.” diyerek sobaya yakacak ilave ettim. Yüzümü soğuk suyla yıkadım. Ne zaman bir şeyler üstüme gelse yüzümü yıkar, ağırlığımdan ve günahlarımdan arındığım hissine kapılırım.

Oda on dakika içinde ısınmıştı; odunlar çatırdıyordu, çay suyu kaynamak üzereydi. Yanımda imzalamam gereken bazı dosyaları evrak çantamdan çıkardım. Gaz lambası hafif isliydi, kaç gündür fanusunu silmeye fırsatım olmamıştı. Fitolini yakarak önüne oturdum. Sıcaklık odaya sindikçe üzerimdeki kat kat giysileri çıkardım. Attığım her imzanın kariyerime hizmet edeceğini biliyordum. Daha kaç kez bilmenin cezasına çarptırılacağımı ise tahmin dahi edemiyordum.

Beşinci dosyayı imzalamak üzereyken kapı vuruldu. Bu saatte ne beklediğim biri vardı ne de... Tanrı bu yalnızlığıma razı gelmedi anlaşılın. Nigar bu, emnim; yarın sabah yemem için kaz yumurtası getirmiş olmalı. “Bu kadın fırsatları kullanmayı çok iyi biliyor.” diyerek üzerimi giyininip kapıya yöneldim. Odaya sanki yılların sessizliği çökmüş, nesnelere köşelerine sinmişti. Ayak sesi yoktu; bir an için kaç günün yorgunluğunun bende bıraktığı hassasiyet olabileceğini düşündüm. Yahut sığınak arayan bir kedi miydi?

- Kim o?

Ses yok.

Kulağımı kapıya dayayarak insana ait bir belirti aradım, bir nefes. Bu defa üç kez üst üste vuruldu. Kapıyı açtığımda karşımda iki adam hareketsiz duruyordu. Bir şehrin ortasına kurulmuş iki işlevsiz heykeli anımsatan bu adamları görünce şaşırdım. Şimdiye kadar Nigar dışında hiç kimse kapımı çalmamıştı. Soğuktan yüzleri kızarmış, kirpikleri ve bıyıkları buz tutmuş bu adamların

boyları birbirine olabildiğince orantısızdı. Boğazımda koca bir yumru hissediyordum. İçeride sobanın maşası dışında hiçbir koruyucu aletim yoktu. Kapıma dayanmış bu iki yabancıнын bakışları üzerimde bir tehdit yaratıyordu. Her zamanki gibi bir savunma mekanizması olarak yapay bir öksürüğe sığındım. Bu iki yabancıнын bu saatte benim evimde ne işleri olabilir? Zihnim tehlike anlarında bütün olasılıkları önüme döker, çocukken olduğu gibi. Dün ölen çocuklardan birinin yakınları hesap sormak için gelmiş olabilir. Subay bir şeyler sezmiş olabilir... İhtimaller arasında gidip geldim. Bu kent hiçbir zaman güvenimi kazanmayı başaramadı. Babam “İki saate gelirim.” dediği geceyi yaşıyorum. Mısır kokusu duyumsuyordum bir yerlerden. Adamların ağızlarından etrafa buhar yayılıyordu.

Sesimi yumuşattım:

- Buyurun, ne istemiştiniz?

Uzun boylu olan diğerine söz hakkı verdi. Üzerlerindeki kırağı ile birlikte dilleri de çözülmüştü. Ayaklarının altındaki kar erimiş, su kendine inceden bir yol arıyordu.

Adam, “Karım doğurdu, kanaması durmuyor. Bu havada onu buraya getiremeyiz. Buranın kurtları kan kokusunu sever.” dedi.

Benden ne istediklerini anlamam için başka bir söze gerek yoktu. Kararlı bir ses tonuyla: “Benden istediğiniz görev ihlaline girer. Çevre köylere gitmekle yükümlü değilim!” dedim. Adamların suskunluğu bana bunun bir görevin ötesinde kutsal bir yükümlülük olduğunu hatırlatıyordu. O an vereceğim kararın her iki tarafın geleceğini belirleyici olacağını anlayabiliyordum. Tedirginliğimi belli etmemeye çalışıyordum.

Kısa boylu adam, “Atlar bizi bekler.” dedi.

Bu ortaya söylenmiş cümlede hepimizin payı vardı ve bana itiraz hakkı tanı-mıyordu.

- Bekleyin.

Kapıyı kapatarak içeri girdim. Çay kokusu odaya yayılmış, sobanın harlı alevi dinmişti. İlk defa aidiyet duygusunu yaşıyordum ancak insan elindeki kaybetmeyle karşı karşıya geldiği zaman onsuzluğun kaygısını yaşamış. İmzalamakta olduğum dosyaları topladım. Boş bir kâğıda “Bu gece 9.30’da acil bir hasta için bir köye gidiyorum.” diyerek gerekli bilgileri not ettim. Üzerime kat kat giyinirken aklımca soğuktan korunuyordum; beni nelerin beklediğinden habersiz. Hareketlerim giderek yavaşlıyordu, tıpkı buradaki zamanın bana yaptığını bu kez ben bana ihtiyacı olan birilerine yapıyordum. Elimle kum saatini çevirdim, sobanın kapağını kontrol ettim. Çantamı alarak adamların peşinden ağır ve sesli adımlarla yürüdüm. En ufak bir sesi işitip merdivene koşan Nigar’dan bir hareket bekledim lakin evren bu gece kulaklarını her şeye tıkamıştı. Dışarı çıktık, İlkin’in evine çevirdim başımı. Ev aynı düzenin içinde

kendisini ve içindekileri korumaya almıştı. Onu düşündüm; küçük çocuksu ellerini, yaralı parmaklarını. Kızağa bindik, atlar sabırsızdı. Uzun boylu adam kamçıyı atın sırtına benden intikam alır gibi vurarak “Deh!” dedi.

Kabullenmeyecektim.

Susacaktım.

Yazacaktım.

İnsanın bu kentte şair olası tutuyor.

Seni düşünüyorum, kirpiklerinde buz sarkıtları.

Bugün ayın on dördü.

Dilimde ikimizin dünyayı adlandırdığımız o şarkı.

Bu türkü bu şehir için fazla, senin için eksik kalıyor.

Söylesene, seni tamamlamaya kimin gücü yeter?

Ayın yanına koyuyorum bende ki hayalini, ışığın bu karanlık şehri aydınlatıyor.

Hanların kapıları kilitli, tek bir anahtar hepsini açmaya yeter mi?

Ya ikimizin toplamının bir sen etmeyişi...

Bu kimselere anlatamadığım kriz anları en basit hâliyle rastlantı mı? Vakti gelip gittiğimde bir romana konu olacak kadar sıradanlaşıp iki pasif kahramana dönüşeceğiz. Tarih bu hikâyeyi böyle yazdı, aksini okumadım. Sahi, bu hikâyenin yazılması için kaç kahramana ihtiyaç var?

Yaşam elime bir yapboz tutuşturdu, benden doğru parçaları yerine koymamı istiyor. Seni ait olduğun yere koyamıyorum, bu beni başarısız bir çocuk kılıyor. Şubat bu yıl yirmi sekiz çekecek. İkimiz birer gün eksileceğiz. Bu azalma sıradan bir yoksunluk değil, hikâyeye hizmet. Diyorlar ki hikâyeyi anlamlı kılan şey kusurlu oluşumuş. Bu yüzden insanın bir tarafı eksikmiş.